

TIGRINYA A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
TIGRIGNA A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
TIGRIÑA A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

ካብዞም ሲዲቦም ዘለዉ ክፋል ስነ-ፀሐፊቲቲ ስራሕትታት ነቲ ሓደ መሪፅካ/ኪ ብምግምጋም ሪኢቶኻ/ኺ ሃብ/ቢ።

1.

እነይ ስላስ ቆራቢት ሰጋዲት ኮይነን ንደቀን እናምሃራ ከዕብያ ጀመራ። ናብርአን ፅጉም ምኃኑ ይርድአን መፍትሒኡ ግን ደቀን አምሂረን ቀደሚን አዕብየን ዓበይቲ ሰባት ኮይኖም ክጥውርወን እንተለው ኮይኑ ይርአየን። ነዞም ስለስተ ደቀን ካብ ዝተፈላለዩ ሰባት ምስ ወለዳ ካሊእ ውላድ ይኣኸለኒ ኢለን ነዚኦም ቀደሚኻን አምሂርካን ምዕባይ ከም ናይ ህይወት ተልእኾአን ገይረን ወሲደንኦ ነይረን።

5

ዕዳጋ እንትህልው መዓልቲ ጨው ቅመም ወዲቕመም ካብ ዓበይቲ ነጋዶ ገዚአንስ ይኹን ተለቂሖን ወሲደን ኣብ ዕዳጋ ተንኮቦት መሳሊ ዘርጊሖን ሰጢሖንኦ ይውዕላ። ብገንዘብ ዝሸጥኦ ኣብ ጫፋ ብቐጣን ጨርቂ ዝተጣበቐት ንኡሽተይ በዓልቲ መሸቐቕ ከረጢት ናብ ክሳደን አእትየን ብውሽጢ ጉሊአን ይገብርኦ እሞ ኣውዲእ እናበላ ናብኦ አእትየን ተመሊሰን ናብ ጉሊአን የእትውኣ፤ ብእኸሊ ዘለወጠኦ ዝበለ ድማ በቢዓይነቱ ኣብ ዘተፈላለዩ ቅንጥብጣብ ጨርቂ አዋህልል ውዲለን ምሽት ንምሹቱ ጠቕሊለን ማለት ማዓት ሕዝቡን ሕንጥልጥሎን ኮይነን ንገዝአን ይኣትዋ። ዝተለቀሖኦ ከፊለን ንስሙን መዳወይ ዝኸውን ይረኸባ። ክሳዕ ከምኣ መዓልቲ ዕዳጋ እትመፅኦ ኣብዘሎ ሰሙን ሓደ ሓደ ግዜ ሓሚመ ኢለን ተዓዲፊን ይድቅሳ። ካሊእ ግዜ ጡጥ ፈቲለን እናሸጣ ማይ አምዲአን እናሸጣ ተወሳኺ እቶት ይአራርዖ።

10

እነይ ስላስ ገዝአን ይኹን ናብርአን መኻዚኖ ተጋራጫዊ ነገራት ጎንፅታት እዩ። ገዝአን ኣብ ዘበናዊ ፋብሪካ ዝተሰርሖ ቆርቆሮ እዩ። ኣብ ውሽጢ ግን ኣብ ክንዲ ዓራት መደብ ኣብ ክንዲ ወንበር መድሖ ኣብ ክንዲ ልቲ ናይ ላምባ ጋዝ ወይ ድማ ፍላይ ሓዊ እዩ ዝርከብ። ንኣሽሓት ዓማውቲ ዝፀንሖ መሳርሒ ዝህ ምስ ብዘበናዊ መንገዲ ዝተሰርሖ ቆርቆሮ ሓቢሮም ይነብሩ።

15

ማይ ቡምባ ዝብሃል ነገር ዋላ ቀኛዝማሽ ዮሴፍ ነታ ከተማ ምስ አሰልጠንዋ እውን አይፈልጠኦን። ታዕሪፋ ንል ታዕሪፋ ዝረኸባላ ዝነበረት ስራሕ ምሕዋር ማይ እኳ ዳኣ ተጫራታይ ረኸባላ። ንባዕለን ዝኸውን ማይ ኣብ ግዝፍ ዝበለ ዕትሮ የቕምጣ። ንኣሻሓት ዓመታት እንተይተቐየረ ብዘፀንሖ አገባብ ዝተሰርሖ ዕትሮ መቕድሒኡ ግን ሸክና ወይ ሻሻት አይነበረን። ኮካኮላ ዝብል ናይ እንግሊዝኛ ፅሑፍ ዘለዎ ታኒካ እዩ ኔሩ። እታ ታኒካ ዝተሰርሖትሉ ዕላማ እኳ መቕድሒ ማይ ንኸትከውን አይነበረን። ብዘበናዊ መንገዲ ዝተሰርሖ መስተ ንክጃፅር እቲ መስተ ምስተሰተየ ድማ ንክድርበይ ሃጥ እንተበለ ድማ እንደገና ተኣኪቡ ብዘበናዊ መንገዲ ተዓራርዮ እንደገና ዘበናዊ መስተን ክጃፅር እዩ ነይሩ።

20

25

ዘበናዊ ናብራ ዝደርበዮ ታኒካ ግን ኣብ እንዳይ ስላስ ኣትዩ በቲ ሓደ ገፅ ወሰን ወሰን ተቐርዲዱ መቕድሒ ማይ ይኸውን እሞ ንእነይ ስላስ ምስ መበል 20 ክ/ዘበን የተኣሳሰረን። እቲ ዝገርም እነይ ስላስ ምስ መበል 20 ክ/ዘበን ዘተኣሳሰረን እቲ ክ/ዘበን እቲ ተጠቐሙ ውዳቕ እዩ ኢሉ ዝደርበዮ ምኃኑ እዩ። ብድርባይ ናይ ዘበናዊ ናብራ ኣቢለን ምስ ዘበናዊ ናብራ ይተኣሳሰራ።

30

እንትሓማ እንተለዎ ወይ ዳሓን ገንዘብ እንትረኸባ እንተለዎ እኸለን ንእንዳመጥሓን ወሲደን ዘበናዊ ክብሃል በዝከኣል ናውቲ የጥሕና። ገንዘብ ስኢነን በዓልቲ ጥዲና እንትኾና ዝጥቀማላ ነገር ካብ ምኃና ዝተልዓለ ንመጀመርያ ጊዜ ሰብ መዓዝ ክጥቀመላ ከምዝጀመረ ዘይትፍለጥ መጥሖን ናይ ገዝአን ኣላተን ዋላ ገንዘብ ሃሊያተን እውን ዝልንቀጥ ነገር እንትህልው ነዛ ናይ ዘበን እኒ እኒ መጥሓን እዩን ዝጥቀማ። እነይ ስላስ ኣብ ክልተ ግዜታት ኣብ ክለተ መዋእላት ረጊፀን እዩን ዝነብራ። እቲ ሓደ እግረን ኣብ መበል 20 ክ/ዘበን እቲ ሓደ እግረን ኣብ ዘበን እኒ እኒ።

35

ነይረን ነይረን መሕወሲ ሰብ ኢሉን ዝገዝእኦ ጀላብያ ክዳን ኣላተን። ኩሉ መዓልቲ ዝጥቀማላ ብርስሓት ቀለማ ዝቐየረት ኣረጊት ጀዲድ ቀምሽ ድማ ኣላተን። ቀላ ነታ ሓዳሽ ጀላብያን እንትኸደና እውን ከይትኣርገኒ ብዝብል እታ ብላይ ጀዲደን ብውሽጢ ገይረን እታ
 40 ጀላብያ ብላዕሊ ይገብርኣ። ንእነይ ስላስ ዘግድሽን ሓድሽ ልሰሉስ ጨርቂ ኣብ ዝባነን ምዕራፍ ኣይኮነን። ብውሽጢ ዘሎ ምስ እንግድድን ዝተጣበቐ ብላይ ሓርፋፍ ኣረጊት ክዳን እናሃለወ እቲ ብደገ ዝርእ ግን ዘበናዊ መልክዕኛ ምኃኑ ሸፊንዎ ይነብር እምበር ኣይትክኦን ኣብ እንዳነይ ስላስ። ዳሓር ናብራ ቁሩብ ፍኹስ እንዳበለለን ምስ ከደ መስዓሚ በተኸስያን ኢሉን ዘእለምኦ ዓለባ ዓድና እውን ነይራተን። ቀላ ካቢቲ ጀላብያ ንላዕሊ ተኸናኺነን ይሕዝኣ። ተገራጫዊ እዩ ገዛ
 45 እንዳ እነይ ስላስ። ኣብ ሓደ መዳይ ዘበናዊን ናይ ዘበን እኒ እኒን ሓቢሮም ይነብሩ። እናቐያየራ ይጥቀማሎም። ኣብቲ ሓደ መዳይ እቲ ዘበናዊ ካብቲ ነባር ዘላዕለ ግምትን ክብርን ይህብኡ። እቲ ዝበዝሕ ጥሪትን መነባብርኦን ናይ ዘበን እኒ እኒ እናሃለወ ብዙሕ ግዜ ብደገ ዝርእ ግን ቆርቆር ገዝኦን ጀላብያ ክዳነን ኮታ እቲ ዘበናዊ ዘበለ ይመስል።

ናብርኣን ብጠቐላላ ካብቲ ሸቐጣ ሸቐጥ ውዲለን ዘምፀኦ እኸሊ ኣይፍለን ሕውስዋስ እዩ።
 50 ናይ እነይ ስላስ ጥራሕ ግን ኣይኮነን ናይ ኩላ እምባ ሰራዋት ናይ ኩላ ትግራይ ናይ ኩላ ኢትዮጵያ ናብራ እዩ። ቀላ እቶም ገዛእቲ እቶም ሰብ ምቕው ናብራ እኒ ቀኛዝማሽ ዮሴፍ ወዲ እንተኸኑ እውን መጠኑ ክፈላለ እንተዘይኮይኑ ኣብ ክልተ መዋእላት ዝነብሩ ምኃኖም ዘየካትዕ እዩ። እነይ ስላስ ብናብርኣን ዝተሓገላሉ ብዕድለን ዝረወያሉ እዋን የለን ምባል ምግናን ኣይኮነን። ድኻ ኮይነን የማነ ፀጋም ተፃፊዐን ከርፋሕ ናብራ ይደፍኣ። ብድኸነተን ይጉህያ።
 55 ንምንታይ ከምዝደኸያ ግን ብዙሕ ግዜ ሓሲበናሉ እውን ኣይፈልጣን። ከም ቅቡል ዕድለን መፋጥርተን ጌረን እየን ዝወስድኦ። ንሰን ዝገበራ እንተገበራ ከይሓልፈለን ዝገብር ቆሪት ዝሓዘን ምድራዊ ሓየሊ ኣሎ ኢሉን ኣይኣምናን። ዕድለን ገይሩለን ካብ ድኻታት ተፈጠረን ድኻ ኮይነን እቶም ገዛእቲ ድማ ዕድሎም ኮይኑ ካብ ርሑሳት ተወሊዶም ሃፍታማት ክቡራት ኮይናም። ድኻ ነይሩ ዝህፍትም ሃፍታም ነይሩ ዝደኪ እንትርእያ እውን ኣጋጣሚ ናይ ዕድል ነባር ገይረን
 60 ይርድኦ። እቲ ዝዓበየ ትምኒተን ካብቶም ድኻታት ኮይናም ተፈጠሮም ዕድሎም ገይሩሎም ኣብ መንጎ ንምህፍታም ዝበቐዑ ሓንቲ ንክኸና እዩ። ብናይ ባዕለን ፃዕሪ ሒኽ ኢሉን ኣይኮነለንን ደቀን ኣምሂረን ክሓልፈለን ምኃኑ ገሚተን ንደቀን ምምሃር ከም መንገዲ ምህፍታመን መንገዲ ምምሕያሽ ናብረኣን ገይረን ብዓብይ ወነ ተራባረባላ።

ናብርኣን ንምንታይ ክምኡ ከምዝኸነን ንቐፃሊ ዝህልወን መማረፅታት ፈፂመን
 65 ኣይርዳኦን። በቲ ሓደ መንገዲ ይፍትና ይኣብየን። የንፀርፅራ በቲ ካሊእ መንገዲ እንደገና ይፍትና። ብኡኡ እውን ይኣብየን የማርራ። ካብ ሓደ ፈተነ ናብ ካሊእ ፈተና ካብ ሓደ ምንፅርፃር ናብ ካሊእ ምንፅርፃር እናተገላበጠ ብዘይፈልጠኦ ዘይቆፃፀርኦ ጉዕዞ ናብራ እናተዳፍኦ ይጓፃዛ። ናይ ውሕጅ ጉዕዞ። ማንም ዝቆፃፀር ዘይብሉ ብናይ ባዕሉ ሕጊ ካብ በሪኽ ናብ ዓሚቕ ይውርወር። ዝገፈጠ ጉንዲ ወዲ ጉንዲ እናጋላበጠ ሓዝዎ ይውንጨፍ። እቲ ጉንዲ ነቲ ናይ
 70 ውሕጅ ጉዕዞ ይፍለጠ ኣይፍለጠ ይቆፃፀር ኣይቆፃፀር ካሊእ ሕቶ እዩ። ብቐ እናተገላበጠ ይኸይድ። ከም እነይ ስላስ። መንፀርፀር ኣእምሮ ዘየብሉ እንተዘይኮይኑ ብውሕጅ ዝተጋፍዐ ጉንዲ ካብ ብናብራ ዝጋፍዓ ዘለዎ እነይ ስላስ ኣይፍለን። ኣብ እምባ ሰራዋት ኣብ ትግራይ፣ ኣብ ኢትዮጵያ፣ ኣብ ኩሉዓለም ከንደይ ብውሕጅ ናብራ ወዲ ሰብ እናተጋፍዐ እንተይፈለጠ እንተይተቐፃፀር እናተገላበጠ ዝወርድኮን ይህሉ?

«ምንኩሕኪሕ ዘይፍለየሉ ማዕዶ»
 ብተስፍይ ዮሃላሽት 1978 ዓ.ም

- መይላ ኣተራርኻ እቲ ድርሰት እንታይ ይመስል፤ ዘትይ/ዩ።
- ኣጠቓቕማ ምስላዊ ኣዘራርባ እዚ ዕሑፍ እንታይ ይመስል፤ ገምግም/ሚ።
- ኣቀራርባን እንታይነትን ቴማ እዚ ዕሑፍ ገምግም/ሚ።
- ኣቀራርባን ኣቀራርባን እቶም ገፀ-ባህርያትይን ኣብ ተደረስቲ ዝህልዎ ዕልዋን ዘትይ/ዩ።

2.

ገና ብሕነጠይካ ወለዱ ብትሰፋ
ንግኝ አሚኖም ክትኮኖም ሓለፋ
አልቢሶም ሸሊሞም ማህደር አኸልኩሎም
ከርሳቶም ዓዲፎም ቀለብካ አስኒኸም፤

ሀዝብኻ አብመሬት ምስፀገም ክቃለስ
ንስኻ አብ ሰማይ ምስሸላ ትጣዩስ
ዘመድካ አብ ባይታ ብጥምየት ክቐሎ
ሃሪ ተኸዲንካ ንትልሂት ትዳሎ

5 ምስብዙሕ ምርቓ ምስ ዘይኸህም ፍኸሪ
ምስ እንቃዓ ምኽሪ ብዝኸሪ ብሕድሪ
ሰደዱኻ ምህሮ ምስቶም መሳቱኻ
ፍልጠት'ያ ክትቀስም ክምዕብል ሓንጎልካ።

30 ወገንካ ብሕማም ክሳቐ ክማስን
ንዋይ ሃገር ሺጥካ ሃብትኻ ተሰስን
ክንዲ መሪሕ ምኻን ንሰቡ ዝሕገዝ
ክትከውን ትመርፅ ዕሰብ-ጨካን ግብዝ

10 መኹርዲ ወለዱ ተማሃራይ ሓየት
ወትሩ ተመጋቢ ካብ መአዲ ፍልጠት
ንኸድሚት ሰዳሪ ካብ ዓመት ናብ ዓመት
ኩንካ መመሰሊ አብነት ንብዖት።

35 ክንዲ ፍቱን ፈውሲ፤ ኮይንካ ሰራም መርዚ
ምስሓረድቲ እኖኻ ካብ አቶኻ ጉዚ
ቁምነገር ጌርካዮ ልዕሊ-ሰብ ክትውርዚ
ልምድን ወግዕን ሃገር ካብ ኮነካ ሕንዚ።

15 ሀዝብኻን ሃገርካን ተስፈኦም አባኻ
ዕብየት ክተዕትሮም ካብ ፀገም አውሂኻ
ናብ ብርሃን ክትመርሖም ንፀልማት ጋሊህኻ
ፋናውን ክትኮኖም መንገዲ ፀሪግካ

40 ዓንዲ ክንዲ ምኻን ፀዋሪ ወገንካ
ንቓላት ምስንጣኸ ኮይኑ ወፊያኻ
ነዲዱ ዘዩብርህ ካብኮነ ፍልጠትካ
ብኻ ዘይትፍጠር መኪነን እኖኻ

አየ'ወ ሓደራ! ንክትዖሮ ኩምራ! ክትዎዎ መከራ!

ንከማኻ ርእያቶም ናይ ፈላጥ ደንቆሮ
ልሳንካ ተግባርካ ምስኮኖም ሕንኩሮ
ሰባማት ወለዲ ወዲኦም ድሮ
45 ካብዘይጠቅም ምህሮ ይሓይሽ አእምሮ!

20 ግናስ እንታይ ትምህርቱ!
ክንዲ ናይ ዓድኻ ናይ ካልእ የዝንቱ
ባህልኻ አረሲዑ ናይ ንና ዘፍቱ
ናውቱ ናይባዕዲ ዘይፍሰጥ ብልሓቱ።

25 ማዕረግ ሊቅነት'ሲ፡ ይበል! ለቢስካዮ
ዘመናዊ ፍልጠት ከም ማይ ሰቲኻዮ
እንታይ'ሞ ክኸውን ዘይረብሕ ዕዮ
ነቲ መቦቆልካ ድሮ ረሲዕካዮ!

ኪሮስ ብርሃነ የካቲት 1992

- አቀራርባን አሰአእላን ቀንዲ ገፀ-ባህርይ እዚ ግጥሚ ዘትይ/ዩ።
- አቀራርባን እንታይነትን ቀንዲ መልእኽቲ እዚ ግጥሚ ገምግም/ሚ።
- እቲ ግጥሚ ዘለዎ አጠቓቕማ ቓላት መሰረት ጌርካ/ኪ ገምግም/ሚ።
- ብዛዕባ ስነ-መዋቕርን ትሕዝቶን እዚ ግጥሚ እንታይ ምበልካ/ኪ።